

PÄÄTÖS

Jakelun mukaan

Tietosuojavaltuutetun päätös tiedon korjaamista koskevassa asiassa

Asia Hakutuloslinkkien poistaminen Google Search -palvelun hakutuloksista
Hakija X
Rekisterinpitäjä Google Finland Oy ja Google Inc.

Hakijan vaatimukset perusteluineen

Hakija on pyytänyt asiamiehensä välityksellä 7.5.2015, että tietosuojavaltuutettu ryhtyy toimenpiteisiin häntä koskevien url-hakutulosten poistamiseksi Google Search -palvelusta. Vireille saattamisvaiheessa hakijan asiaan liittyivät seuraavat hakutuloslinkit:

1. X
2. X
3. X
4. X

Hakija on esittänyt rekisterinpitäjälle kyseisten linkkien poistamista koskevia pyyntöjä vuoden 2015 alkupuolella, mutta rekisterinpitäjä ei ole varsinaisesti vastannut pyyntöihin. Hän on kuitenkin saanut rekisterinpitäjältä vahvistuksen poistopyynnön perille tulosta, ja rekisterinpitäjä on antanut tapaukselle viitenumeron X.

Asian taustana on, että hakija teki henkirikoksen Xkuussa X vuonna. Hänet tuomittiin siitä vankeuteen alentuneesti syyntakeisena X johdosta. X Sanomat julkaisi asiasta uutisen, jossa mainittiin myös hakijan nimi. Koska X Sanomat uutisoi tapauksen hakijan ni-

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

mellä, asia päättyi nimellä saataville myös muille internet-sivuille ja Google Search -palvelun hakutuloksiin.

Hakija kiinnittää huomiota siihen, etteivät muut tiedotusvälineet julkaise tekijän nimeä tällaisen rikosuutisen yhteydessä. Samaa linjaa edustaa myös Suomen Journalistiliitto.

Hakijan asiamies on ollut yhteydessä nimen julkaisseeseen X Sanomiin, joka on poistanut uutisen internet-sivustoltaan.

Rekisterinpitäjältä saatu selvitys

Tietosuoja- ja valtuutettu esitti asiassa selvityspyynnön rekisterinpitäjälle 1.7.2015. Selvityspyyntö kohdistettiin url-hakutuloksiin numerot 1 ja 3 hakijan kanssa sovitun mukaisesti, koska kahta muuta url-osoitetta ei löydetty enää hakutuloksista hakijan nimellä tehdyssä haussa (mahdollisesti sen vuoksi, että tiedot oli poistettu ns. alkuperäisten julkaisijoiden internet-sivuilta).

Rekisterinpitäjä ilmoittaa asiaan 22.7.2015 antamassaan vastauksessa, että se on päättänyt olla poistamatta selvityspyynnön kohteena ollutta kahta url-hakutuloslinkkiä.

Rekisterinpitäjä viittaa kieltäytymistä koskevissa perusteluissaan Euroopan unionin tuomioistuimen 13.5.2014 tekemään tuomioon asiassa C-131/12 ja toteaa muun muassa seuraavaa:

- Euroopan unionin tuomioistuin ('EUT') on katsonut ko. ratkaisussaan, että rekisteröidyn nimellä tehdyn haun hakutuloslista kuuluu direktiivin 95/46/EY ('direktiivi') artiklan 7(f) soveltamisalaan. Artikla sallii henkilötietojen käsittelyn kun se on tarpeen käsittelijän, kolmannen osapuolen tai tiedot saavat osapuolen legitimiin intressin kannalta, paitsi jos rekisteröidyn intressi tai direktiivin 1(1) artiklassa suojaa saavat perusoikeudet ja -vapaudet – varsinkin rekisteröidyn oikeus yksityisyyteen henkilötietojen käsittelyssä – syrjäyttävät muiden tahojen legitimiin intressin. Artiklan 7(f) soveltaminen edellyttää siten vastakkaisten oikeuksien ja intressien punnintaa, jossa täytyy myös ottaa huomioon rekisteröidyn oikeudet EU:n perusoikeuskirjan artiklojen 7 ja 8 mukaan.
- Vaikka EUT katsoi, että rekisteröidyn nimellä tehdyn haun hakutuloslistan pitämistä saatavilla ei voida perustella pelkällä hakukoneen ylläpitäjän taloudellisella intressillä tällaisessa henkilötietojen käsittelyssä, EUT totesi myös, että hakutulosten poistaminen saattaa vaikuttaa muiden internetin käyttäjien legitimiin intressiin saada kyseisiä tietoja. EUT katsoi, että tällaisessa tilanteessa tulisi löytää reilu tasapaino muiden internetin käyttäjien legitimiin intressin ja rekisteröidyn perusoikeuskirjan artiklojen 7 ja 8 mukaisten perusoikeuksien välillä. EUT:n mukaan tasapaino voi riippua tiedon luonteesta, tiedon arkaluontoisuudesta rekisteröidyn yksityiselämän kannalta ja yleisön intressistä saada kyseinen tieto.
- Tässä tapauksessa ja kyseiseen kahteen url-osoitteeseen liittyen rekisterinpitäjä katsoo, että EUT:n tarkoittama tasapaino asettuu siten, että hakutulosten pitämisen saatavilla on perusteltua.
- Url-osoitteet liittyvät henkirikokseen, josta hakija tuomittiin vuonna X. Punnitessaan yleisön legitimiä intressiä saada tieto rekisteröidyn rikostuomioista rekisteröidyn perusoikeuksien kanssa, rekisterinpitäjä ottaa huomioon mm. rikoksen va-

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

kavuuden, merkityksen yhteiskunnassa, rekisteröidyn iän tekohetkellä sekä sen, kuinka kauan sitten rikos on tapahtunut ja onko rangaistus siitä kärsitty. Rekisterinpitäjä uskoo hakijan tapauksessa, että laajalla yleisöllä on voimakas legitiimi intressi saada kyseinen tieto yleisen ja henkilökohtaisen turvallisuuden varmistamiseksi, mikä tässä tapauksessa painaa punninnassa enemmän, kuin hakijan perusoikeus yksityisyyteen. Rikoksen vakavuus ja väkivaltaisuus sekä tuomion viimeaikaisuus huomioiden rekisterinpitäjän näkemys on, että tiedon pitämiselle laajan yleisön saatavilla on legitiimi intressi direktiivin 7(f) -artiklan mukaisesti.

- Rekisterinpitäjä uskoo hakijan tapauksessa, että kyseiset tiedot antavat laajalle yleisölle tärkeää tietoa hakijan rikoksesta. Rikoksen tuoreus ja vakavuus huomioiden rekisterinpitäjä katsoo, että tieto on tärkeää ja laajalla yleisöllä on vahva legitiimi intressi saada se, varsinkin kun otetaan huomioon, että hakija tuomittiin rikoksestaan vuonna X.
- Rekisterinpitäjä ei pidä kyseisiä url-hakutuloksia virheellisinä, tarpeettomina, puutteellisinä tai vanhentuneina henkilötietoina. Tiedot koskevat tuomiota henkirikoksesta, eikä rekisterinpitäjällä ei ole syytä epäillä niiden paikkaansa pitävyyttä. Myöskään hakijan edustaja ole kyseenalaistanut tiedon paikkaansa pitävyyttä.

Hakijan vastine

Tietosuojavaltuutetun toimisto varasi kirjeellään 14.8.2015 hakijalle mahdollisuuden antaa vastineensa rekisterinpitäjältä saatuun selvitykseen. Hakija antoi asiaan vastineensa 31.8.2015 ja totesi siinä mm. seuraavaa:

- Rekisterinpitäjä ei ole esittänyt selvityksessään 22.7.2015, mikä olisi muiden internetin käyttäjien legitiimi intressi saada tietoa kyseisistä linkeistä. Rekisterinpitäjä ei ole myöskään esittänyt, mikä olisi reilu tasapaino muiden internetin käyttäjien legitiimin intressin ja hakijan EU:n perusoikeuskirjan artiklojen 7 ja 8 mukaisten perusoikeuksien välillä. Rekisterinpitäjä ei ole esittänyt, miten se on määritellyt tasapainon asettumisen.
- Alentuneesti syyntakeisina tuomittujen nimiä ei julkaista Suomen tietotoimiston ja muiden suurten lehtitalojen omaksuman käytännön mukaisesti. X Sanomat teki poikkeuksen tästä säännöstä ja sen tähden hakijan nimitiedot pääsivät internetiin. Samainen lehti julkaisi myös hänen sairaustietonsa X.
- Hakijalla ei ole aikaisempaa rikosrekisteriä, eikä hän siten uhkaa laajan yleisön yleistä tai kenenkään henkilökohtaista turvallisuutta. X-henkilöiden leimaaminen väkivaltaiseksi ilman tieteellistä tai muuten todettua näyttöä ei ole yhteiskunnallisestikaan oikeutettua. Rekisterinpitäjän julkaisemien linkkien tiedoissa on paikkaansa pitämätöntä tietoa ja median värittämää kuvausta, mikä asettaa hakijan (ja sen myötä kaikki X-henkilöt) pelkästään väkivaltaisiksi kansalaisiksi, mikä ei pidä paikkaansa.
- Hakija on kärsinyt tuomiostaan jo suurimman osan. Tiedolla ei siis enää ole vähäisintäkään uutuusarvoa.
- Kyseessä on alentuneesti syyntakeisen ihmisen tuomio ja hänen erittäin arka-luonteinen sairautensa, vaikea-asteinen X-sairautensa. Yleisöllä ei voi olla intres-

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

siä saada alentuneesti syyntakeiseksi todetun kansalaisen sairaustietoja eikä tuomiotietoja. Kansalaisen perusoikeuksiin kuuluu oikeus yksityisyyteen arkaluonteisissa asioissa. Siten hakutulosten saatavilla pitäminen ei ole lainkaan perusteltua.

- Url-hakutulostietojen pitämällä laajan yleisön saatavilla ei ole legitiimiä intressiä yksilön eikä yhteiskunnan kannalta. Googlen tiedot eivät ole inhimillisiä. Tietojen saatavilla pidolla ei saavuteta mitään laajalle yleisölle hyödyllistä legitiimiä intressiä, koska hakija ei ole siinä mielessä rikollinen, jota vastaan yhteiskunnan pitäisi turvautua.
- Hakija selostaa vastineessaan laajasti X ja sen vaikutusta ihmiseen. Hän on liittänyt vastineeseensa mm. erilaisia häntä koskevia lääkärintlausuntoja sekä muuta yleistietoa kyseisestä sairaudesta, kuten tieteellisen artikkelin, tulosteita erilaisilta internet-sivuilta sekä tietoa tuomioista, joita muille alentuneesti syyntakeisille on annettu yhdenvertaisesti noudatetun käytännön mukaisesti. Vastineeseen on liitetty myös Eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen antama vastaus hakijan kohdalla tehtyyn kanteluun.
- Hakija kritisoi vastineessaan saamaansa tuomiota ja sitä, miten X-sairaus on otettu hänen kohdallaan huomioon eri yhteyksissä. Hakija toteaa, ettei hänen asiaansa ole yleisesti ottaen ymmärretty sitä seikkaa, että hänen menettelynsä (henkirikoksen) määräävänä tekijänä on ollut nimenomaan hänen sairastamansa X. Hakija vertaa saamaansa tuomiota muiden samaa sairautta sairastavien henkilöiden saamiin tuomioihin. Hakija kyseenalaistaa, ovatko hänen asiaansa käsitelleet tuomioistuimet antaneet X-sairaudelle asianmukaisen painoarvon.
- Hakijan mukaan asiassa on kyse myös kansalaisten yhdenvertaisesta kohtelusta. Yhdenvertaisuuden aktiivinen edistäminen voi merkitä poikkeamista samanlaisen kohtelun periaatteesta, jotta heikommissa asemassa olevien, kuten vammaisten (ja näin ollen myös hakijan) tosiasiallinen yhdenvertaisuus toteutuisi.
- Hakija pyytää edelleen, että tietosuojavaltuutettu antaa rekisterinpitäjälle määräyksen poistaa kyseiset hakutuloslinkit.

Oikeudellinen kysymys

Tietosuojavaltuutettu arvioi ja ratkaisee hakijan vireille saattaman asian Suomen henkilötietolain (523/1999) pohjalta. Valtuutettu ottaa asiaa ratkaistessaan huomioon EU-tuomioistuimen tuomion C-131/12 sekä EU:n tietosuojavaltuutettujen WP29-työryhmän siitä 26.11.2014 antaman tulkintaohjeen ”Guidelines on the implementation of the Court of Justice of the European Union judgment on “Google Spain and Inc v. Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) and Mario Costeja González” c-131/12” (ks. http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/index_en.htm).

Hakijan asiaan liittyy seuraavat kolme oikeudellista kysymystä:

- 1) Mitä kaikkea eri henkilötietoa kyseiset kaksi url-hakutulosta tarjoavat hakijasta? Ovatko url-hakutulokset henkilötietolain 9 §:n ja 29.1. §:n tarkoittamalla tavalla virheellisiä, tarpeettomia, puutteellisia tai vanhentuneita henkilötietoja?

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

- 2) Onko rekisterinpitäjällä henkilötietolain 9 §:n ja 29.1. §:n johdosta velvollisuus poistaa kyseiset kaksi url-osoitetta niistä Google Search -hakutuloksista, jotka tulevat saataville hakijan nimellä tehdyn haun myötä, sen vuoksi, että ne ovat tällä hetkellä virheellisiä, tarpeettomia, puutteellisia tai vanhentuneita henkilötietoja rekisterinpitäjän suorittaman henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta?
- 3) Tuleeko tietosuojavaltuutetun antaa rekisterinpitäjälle henkilötietolain 40.2. §:n tarkoittama määräys kyseisten tietojen korjaamisesta (i.e. poistamisesta)?

Arvioin hakijan asiaa tässä päätöksessä yksinomaan rekisterinpitäjän suorittaman henkilötietojen käsittelyn ja sen tarjoaman internetin hakupalvelun kannalta. Tämä päätökseni ei ota kantaa siihen, onko asiaan liittyvillä muilla toimijoilla oikeus pitää kyseisiä tietoja saatavilla omilla internet-sivuillaan (esimerkiksi tietojen ns. alkuperäiset julkaisijat ja tiedotusvälineet).

Totean selvyyden vuoksi tässä yhteydessä myös, että tietosuojavaltuutetun toimivaltaan ei kuulu millään tavoin arvioida hakijan terveydentilan huomioon ottamista esim. niissä yhteyksissä, kun hänen asiaansa on käsitelty poliisin toimesta, tuomioistuimissa tai kun hän on suorittanut saamaansa rangaistusta. Hakija kommentoi vastineessaan myös näitä seikkoja, mutta ne ovat toimivaltani ulkopuolella.

Tietosuojavaltuutetun päätös ja perustelut

Hyväksyn hakijan vaatimukset url-hakutulosten

- [X](#) ja

- [X](#)

poistamisesta jäljempää ilmenevin perustein. Määrään rekisterinpitäjän poistamaan kyseiset kaksi url-hakutulosta kaikista niistä Google Search -hakutuloksista, jotka tulevat saataville hakijan nimellä tehtävien hakujen myötä.

Tietosuojavaltuutettu arvioi ensimmäistä oikeudellista kysymystä seuraavasti:

Tausta

Henkilötietolaki säätelee käsiteltäville henkilötiedoille erilaisia laatuvaatimuksia. Henkilötietolain 9 §:n mukaan rekisterinpitäjän käsittelemien henkilötietojen tulee olla määritellyn henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta tarpeellisia. Lisäksi rekisterinpitäjän on huolehdittava siitä, ettei se käsittele virheellisiä, epätäydellisiä tai vanhentuneita henkilötietoja. Tätä velvollisuutta arvioitaessa on otettava huomioon henkilötietojen käsittelyn tarkoitus sekä käsittelyn merkitys rekisteröidyn yksityisyyden suojalle.

Mikäli rekisterinpitäjä havaitsee käsittelemiensä tietojen laadussa puutteita, sen on ryhdyttävä asiassa korjaaviin toimiin. Henkilötietolain 29.1. §:n mukaan **rekisterinpitäjän on ilman aiheetonta viivytystä oma-aloitteisesti tai rekisteröidyn vaatimuksesta oikaistava, poistettava tai täydennettävä rekisterissä oleva, käsittelyn tarkoituksen kannalta virheellinen, tarpeeton, puutteellinen tai vanhentunut henkilötieto.**

EU-tuomioistuin on linjannut tuomiossaan C-131/12 henkilötietojen (url-hakutulosten)

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

poistamista internetin hakukoneesta. Tuomion mukaan hakutulosten luettelosta on poistettava sellaiset rekisteröidyn nimellä suoritetun haun johdosta saatavat tiedot ja linkit, jotka ovat kyseisen tarkastelun ajankohtana ristiriidassa tietosuojadirektiivin 6 artiklan 1 kohdan c–e alakohdan kanssa siitä syystä, että kyseiset **tiedot eivät ole asianmukaisia kaikkien käsiteltävälle tapaukselle ominaisten seikkojen vuoksi, jotka eivät ole tai jotka eivät enää ole olennaisia taikka jotka ovat liian laajoja niihin tarkoituksiin, joissa hakukoneen ylläpitäjä niitä käsittelee.** (Ks. tuomion kohta 94)

Sekä henkilötietolaissa että tuomiossa C-131/12 tarkoitettuihin tarpeellisuuden, olennaisuuden ja asianmukaisuuden vaatimuksiin kytkeytyy ns. suurella yleisöllä (eli muilla internetin käyttäjillä) tietyissä tapauksissa oleva oikeutettu intressi saada tietoja internetin hakukoneen kautta (ks. tuomion kohdat 81 ja 97-100).

EU-tuomioistuimen tuomiossa todetaan tarve suorittaa intressipunninta sellaisissa tilanteissa, joissa url-hakutuloslinkkien poistamisella voisi olla seurauksia muiden internetin käyttäjien oikeutetulle tiedonsaamisen intressille. Tuomiossa todetaan, että tällöin on pyrittävä löytämään oikeudenmukainen tasapaino kyseisen tiedonsaamisen intressin ja rekisteröidyllä Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan nojalla olevien perusoikeuksien välillä. Vaikka kyseisillä artikloilla suojatut rekisteröidyn oikeudet syrjäyttävät pääsääntöisesti internetin käyttäjien mainitun intressin, tasapaino voi tuomion mukaan kuitenkin riippua erityistapauksissa kyseessä olevien tietojen luonteesta ja niiden arkaluonteisuudesta rekisteröidyn yksityiselämän kannalta sekä yleisöllä olevasta intressistä saada kyseiset tiedot käyttöönsä, ja jälkimmäinen intressi voi olla erilainen muun muassa kyseisellä henkilöllä julkisuudessa olevan aseman perusteella. (Ks. tuomion kohdat 74 ja 81).

Hakijan asian arviointi

Url-hakutuloslinkki numero 1 vie X-keskustelupalstalle, jonka viestiketjussa on kirjoitettu Xkuussa X vuonna tapahtuneesta henkirikoksesta. Osa viestiketjun yksittäisistä kirjoituksista on siinä mielessä anonyymejä, että niissä ei mainita hakijan nimeä. Osa ketjun viesteistä taas sisältää hakijan koko nimen ja tietoja mm. siitä, että hänet on tuomittu alentuneesti syyntakeisena tehdystä henkirikoksesta, hänellä on todettu X sairaus ja että hän on ollut mielentilatutkimuksessa. Hakijan nimen sisältävät kirjoitukset kertovat myös muulla tavoin kyseisestä tapauksesta ja sen kulusta. Käsitykseni mukaan kaikki ne viestiketjun kirjoitukset, joissa hakijan nimi tuodaan esille, perustuvat X Sanomien internet-sivustolla julkaistuihin teksteihin – viestit sisältävät lainausta internet-sivustolta, linkkejä tälle sivustolle tai lähdeviittauksen ”X” (ks. liite 1).

Url-hakutuloslinkki numero 3 vie X uutis- ja mediasisältöpalveluun, ja sen kautta on saatavissa hakijasta seuraava tieto: X

Rikoslain (39/1889) 3 luvun 4.3. § (13.6.2003/515) määrittelee käsitettä ”alentunut syyntakeisuus”. Kyseisen lainkohdan mukaan sillä tarkoitetaan tilaa, jossa tekijän kyky ymmärtää tekonsa tosiasiallinen luonne tai oikeudenvastaisuus taikka säädellä käyttäytymistään on tekohetkellä merkittävästi alentunut mielisairausten, vajaamielisyyden taikka mielenterveyden tai tajunnan häiriön vuoksi.

Näkemykseni mukaan kummatkin url-hakutulokset ilmentävät erilaisia hakijaan liittyviä seikkoja, jotka voidaan tunnistaa häntä koskeviksi (vrt. henkilötietolain 3 §). **Jos haki-**

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

jasta kyseisten hakutulosten kautta saatavissa olevaa tietoa analysoidaan tarkemmin, voidaan todeta, että hakutulokset kuvaavat 1) hänen tekemäänsä henkirikosta ja hänen siitä saamaansa vankeusrangaistusta sekä sitä, että 2) hänen terveydentilansa on poikkeava rikosoikeudellisen vastuun arvioimisen kannalta (vrt. rikoslain 3 luvun 4.3. §:ssä tarkoitettu alentunut syyntakeisuus). Lisäksi ensimmäisen hakutuloslinkin kautta on saatavissa nimenomaisesti tieto hänellä todetusta sairaudesta.

Rekisterinpitäjä tarkastelee vastauksessaan 22.7.2015 hakijan asiaa ensimmäisestä näkökulmasta eli sen kannalta, että kyseiset kaksi url-hakutulosta antavat suurelle yleisölle tietoa henkirikoksesta, johon hakija on syyllistynyt ja rangaistuksesta, jonka hän on siitä saanut. Rekisterinpitäjä kertoo tehneensä asiassa intressipunnintaa hakijan ja suuren yleisön oikeuksien välillä. Rekisterinpitäjä kertoo uskovansa hakijan tapauksessa, että laajalla yleisöllä on voimakas legitiimi intressi saada rikosta koskeva tieto yleisen ja henkilökohtaisen turvallisuuden varmistamiseksi. Tämä suuren yleisön intressi on painanut rekisterinpitäjän tekemässä punninnassa enemmän, kuin hakijan perusoikeus yksityisyyteen. Rikoksen vakavuus ja väkivaltaisuus sekä tuomion viimeaikaisuus huomioiden rekisterinpitäjän näkemys on, että tiedon pitämisellä laajan yleisön saatavilla on legitiimi intressi direktiivin 7(f) -artiklan mukaisesti.

Vakavaan rikokseen syyllymistä koskevien näkökohtien osalta rekisterinpitäjän tekemä arviointi edustaa monelta osin samoja yleisnäkemyksiä, joita sekä minulla että EU:n tietosuojavaltuutettujen muodostamalla WP29-työryhmällä on rikoksiin liittyvien hakutulosten poistamisesta. WP29-työryhmä linjaa tuomiota C-131/12 koskevassa tulkintaohjeessaan mm. niin, että tietosuojaviranomaisen tulisi suhtautua pidättyväisemmin sellaisten hakutulosten poistamiseen, jotka kertovat äskettäin tapahtuneista vakavista rikoksista, kun taas poistamiseen voidaan helpommin päätyä sellaisten hakutulosten kohdalla, jotka kertovat kauan sitten tapahtuneista vähäisemmistä rikoksista. (Ks. ohjeen sivu 20).

Lisäksi WP29-työryhmä linjaa tulkintaohjeessaan rikokseen syyllistymistä koskevien tietojen osalta, että jäsenmaissa voi olla kansallista erityislainsäädäntöä, jossa määritellään tällaisten tietojen saatavuuden ajallista ulottuvuutta. Ohjeen mukaan kansalliset tietosuojaviranomaiset voivat ottaa rikoksiin liittyvien hakutulosten poistamistarvetta arvioiessaan huomioon ne relevantit kansalliset periaatteet ja lähestymistavat, joita tällaisten tietojen käsittelyyn yleisesti ottaen liittyy (ks. ohjeen sivu 20). Suomen kohdalla tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että asiaa voidaan peilata muun muassa niihin säilyttämisaikoihin, joita rikosrekisteriin talletetuille merkinnöille on säädetty rikosrekisterilaisa (770/1993).

Jos arvioitavanani olisi yksinomaan kysymys siitä, onko rekisterinpitäjällä henkilötietolain 9 §:ssä ja 29 §:ssä säädetty huomioon ottaen mahdollisuus tarjota hakupalvelussaan sellaisia url-hakutuloksia, jotka kertovat henkilön lähimenneisyydessä tekemästä henkirikoksesta ja siitä saadusta yli kymmenen vuoden vankeustuomiosta, en lähtökohtaisesti näkisi tarvetta kyseenalaistaa rekisterinpitäjän asiassa tekemää arviota. Antaisin lähtökohtaisesti tällaisessa tapauksessa merkitystä samoille seikoille, kuin mitä rekisterinpitäjä on listannut vastauksessaan 22.7.2015: rikoksen vakavuudelle, siitä saadulle pitkälle vankeustuomiolle, tapauksen tuoreudelle ja suuren yleisön oikeutetulle intressille saada asiasta tieto.

Näkemykseni mukaan hakijan asiaa on kuitenkin arvioitava vielä laajemmin, kuin mitä rekisterinpitäjä on toistaiseksi tehnyt. Asiassa on huomattava, että hakijan tekemä henkirikos ja siitä saatu tuomio, josta kyseiset url-hakutulokset kertovat, on

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihe	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

vain yksi tietotyyppi, jota kyseisten url-hakutulosten saatavilla pito tarjoaa hakijasta kaikille muille internetin käyttäjille eli ns. suurelle yleisölle. Tarkastelun rajaaminen vain rikoksen ja siitä saadun tuomion näkökulmaan (kuten rekisterinpitäjä on toistaiseksi tehnyt), on liian suppea lähestymistapa asiaan.

Kuten edellä on jo todettu, X -keskustelupalstalle johtavan url-hakutuloksen kautta on saatavissa rikokseen syyllistymisen ohella tieto muun muassa siitä, että hakija on ollut mielentilatutkimuksessa, hänellä on todettu X-sairaus ja hänet on tuomittu alentuneesti syyntakeisena. Hakutulosl linkki numero 1 ilmentää siis myös hakijan terveydentilan poikkeavuutta rikosoikeudellisen vastuun arvioimisen kannalta (eli alentunutta syyntakeisuutta) sekä kertoo hänen sairaudestaan ja sen laadusta. (Ks. liite 1)

X uutis- ja mediasisältöpalveluun johtavan url-hakutuloksen kautta on saatavissa rikokseen syyllistymisen ohella tieto siitä, että hakija on tuomittu alentuneesti syyntakeisena. Tämänkin hakutulos kertoo siis hakijan terveydentilan poikkeavuudesta rikosoikeudellisen vastuun arvioimisen kannalta. (Ks. liite 2)

Koska kyseiset hakutulokset kertovat myös hakijan terveydentilan poikkeavuudesta rikosoikeudellisen vastuun arvioimisen kannalta sekä hänen sairaudestaan ja sen laadusta, asiassa on seuraavaksi arvioita, ovatko tällaiset henkilötiedot virheellisiä, tarpeettomia, puutteellisia tai vanhentuneita henkilötietoja rekisterinpitäjän suorittaman henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta (vrt. henkilötietolain 9 § ja 29.1. §).

Tiedossani ei ole seikkoja, joiden vuoksi katsoisin, että hakijan terveydentilan poikkeavuutta ja hänen sairastamaansa X koskevat tiedot olisivat jollain tavoin todenvastaisia tai paikkaansa pitämättömiä eli siten virheellisiä, puutteellisia tai vanhentuneita henkilötietoja. Laatuksien osalta pitää kuitenkin arvioida myös kysymystä siitä, ovat kyseiset henkilötiedot **tarpeettomia** rekisterinpitäjän suorittaman henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta.

Ottaen huomioon Google Search -hakupalvelun tarkoituksen ja roolin tiedonjakelijana, tarpeellisuuden/tarpeettomuuden arvioinnissa on huomioitava, onko muilla internetin käyttäjillä (eli ns. suurella yleisöllä) oikeutettu tarve saada internetin hakukoneen kautta tietoa hakijan terveydentilan poikkeavuudesta ja hänen sairastamastaan X Koska olemassa ei ole erityislainsäädäntöä, joka linjaisi tarpeellisuutta nimenomaisesti internetin hakukoneen kohdalla, asiaan voidaan hakea johdantoa yleisesti lainsäädännöstä ja siitä, miten tällaisten tietojen saatavuutta on linjattu suomalaisessa yhteiskunnassa. Toisin sanoen, missä määrin suurella yleisöllä (eli sivullisilla henkilöillä) on yleisesti ottaen oikeus saada tällaista tietoa?

Jos asiaa tarkastellaan lainsäädännön näkökulmasta, esimerkiksi terveydentilaa/sairautta koskevat tiedot on säädetty useissa eri laeissa salassa pidettäväksi. Tällaisten arkaluonteisten tietojen saatavuutta esim. terveydenhuollon potilasrekistereistä on rajoitettu monella tapaa. Myös kyseisiä tietoja sisältävät erilaiset asiakirjat ja dokumentit on usein määritelty lainsäädännössä salassa pidettäväksi. (Ks. esimerkiksi laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) ja laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992).

Jos asiaa tarkastellaan tiedotusvälineiden näkökulmasta, jotka myös suorittavat tiedonjakelua omalla sananvapauden mahdollistamalla tavallaan, huomioitavaksi tulevat esimerkiksi Suomen Journalistiliiton laatimat ”Journalistin ohjeet” ja Julkisen sanan neuvoston lausumat, kuten periaatelausuma aiheesta ”Nimi rikosuutisissa”. Nämä ovat alan itse-

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

sääntelyyn perustuvaa ohjeistusta (eivätkä siis lainsäädäntöä), mutta kummallakin on kuitenkin käsitykseni mukaan tunnustettu ja vakiintunut asema toimituksellisen työn ohjaajana.

Journalistiliiton antama ”Journalistin ohje” sisältää mm. seuraavaa linjausta: ”Yksityiselämään kuuluvia erityisen arkaluonteisia seikkoja voi julkaista vain asianomaisen suostumuksella tai jos niillä on poikkeuksellista yhteiskunnallista merkitystä. Julkistakin aineistoa julkaistaessa pitää ottaa huomioon yksityiselämän suoja. Kaikki julkinen ei välttämättä ole julkaistavissa. Rikoksesta tuomitun nimen, kuvan tai muita tunnistetietoja voi julkaista, ellei se tuomitun asemaan tai tekoon nähden ole selvästi kohtuutonta. Alaikäisen tai syyntakeettomana tuomitun henkilöllisyyden paljastamisessa on oltava erityisen pidättyväinen.” (Ks. www.journalistiliitto.fi/pelisaannot/journalistin-ohjeet/)

Julkisen sanan neuvoston periaatelausuma ”Nimi rikosuutisissa” toteaa puolestaan seuraavaa: ”... nimensuojan pääperiaatteen mukaan nimen julkaiseminen rikosuutisissa on perusteltua vain, milloin huomattava yleinen etu sitä vaatii. Toimittajan velvollisuus on harkita nimen julkaisemista jokaisessa yksittäistapauksessa. Vastakkain on asetettava se vahinko, joka nimen julkaiseminen nimetylle, hänen perheelleen ja lähiympäristölleen tuottaa, ja se yleinen merkitys, joka nimen julkistamisesta on. Lasten ja nuorten tai psyykkisesti häiriintyneiden rikoksentekijöiden nimiä ei tule paljastaa. Neuvosto katsoo myös, ettei asianosaisten henkilökohtaisia asioita koskevien mielentilatutkimusten, lääkärintodistusten tai vastaavien selvitysten yksityiskohtaista sisältöä saa julkaista oikeudenkäyntiselostusten yhteydessä.” (Ks. www.jsn.fi/periaatelausumat/nimi-rikosuutisissa/).

Edellä lueteltujen seikkojen perusteella voidaan tehdä se johtopäätös, että suuren yleisön oikeus saada tietoa yksittäisen henkilön terveydentilasta/sairaudesta on yleisesti ottaen joko täysin poissuljettu tai hyvin rajallinen. Yhtä lailla voidaan todeta, että yhteiskunnassa ei ole yleisesti nähty tarvetta pitää tällaisia tietoja kaikkien saatavilla.

EU:n tietosuojavaltuutettujen muodostama WP29-työryhmä tarkastelee tuomiota C-131/12 koskevassa tulkintaohjeessaan arkaluonteisten terveydentilaa koskevien tietojen saatavilla pitoa nimenomaan internetin hakukoneen osalta. Työryhmä linjaa, että arkaluonteisten tietojen käsittelyllä on pääsääntöisesti suurempi vaikutus henkilön yksityiselämään, kuin ei-arkaluonteisilla tiedoilla. Tulkintaohjeen mukaan tietosuojaviranomaiset puuttuvat herkemmin sellaisten hakutulosten tarjoamiseen, jotka paljastavat arkaluonteista tietoa muille internetin käyttäjille eli suurelle yleisölle. (Ks. ohjeen sivut 17-18).

Tiedossani ei ole seikkoja, joiden perusteella voisin katsoa kaikesta edellä todetusta huolimatta, että internetin hakupalvelua tarjoavalla rekisterinpitäjällä olisi asiallinen peruste ja tarve tarjota hakijan nimellä saaduissa Google Search -hakutuloksissa nyt puheena olevaa kahta url-hakutulosta, jotka kertovat hänen terveydentilansa poikkeavuudesta sekä toinen myös hänen sairastamastaan X.

Päädyn intressipunninnassa (vrt. tuomion C-131/12 kohdat 74 ja 81) ja asian kokonaisharkinnassa siihen lopputulemaan, että kyseiset kaksi url-hakutulosta ovat henkilötietolain 9 §:n ja 29.1. §:n tarkoittamalla tavalla tarpeettomia henkilötietoja rekisterinpitäjän suorittaman henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta arvioituna.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

Tietosuojavaltuutettu arvioi toista ja kolmatta oikeudellista kysymystä seuraavasti:

Kuten edellä on jo todettu, rekisterinpitäjä käsittelee tällä hetkellä tarpeettomia henkilötietoja, kun se tarjoaa kyseistä kahta url-hakutulosta niissä hakutulostalauksissa, joita Google Search -palvelusta saadaan hakijan nimellä tehdyn haun myötä.

Henkilötietolain 9 §:n ja 29.1. §:n mukaan tällainen tarpeettomien henkilötietojen käsittely ei ole oikeutettua. Rekisterinpitäjällä on henkilötietolain 9 §:ssä ja 29.1. §:ssä säädetyn johdosta velvollisuus poistaa kyseiset kaksi url-osoitetta kaikista niistä Google Search -hakutuloksista, jotka tulevat saataville hakijan nimellä tehdyn haun myötä, sen vuoksi, että ne ovat tarpeettomia henkilötietoja rekisterinpitäjän suorittaman henkilötietojen käsittelyn tarkoituksen kannalta.

Katson edellä todetun vuoksi tarpeelliseksi antaa rekisterinpitäjälle henkilötietolain 40.2. §:n tarkoittaman määräyksen kyseisten henkilötietojen korjaamisesta eli poistamisesta.

Määrään rekisterinpitäjän poistamaan puheena olevat kaksi url-hakutulosta kaikista niistä Google Search -hakutuloksista, joita rekisterinpitäjä tarjoaa, kun Google Search -haku suoritetaan hakijan nimellä. Hakijalla on oikeus siihen, ettei kyseisiä url-osoitteita liitetä hänen nimeensä niissä Google Search -hakutulosten luetteloissa, jotka tulevat saataville hänen nimellään tehdyn haun johdosta. Rekisterinpitäjän on poistettava kyseiset henkilötiedot edellä todetusti, koska niiden tarjoamiseen Google Search -hakutuloksissa ei ole oikeutusta henkilötietolain 9 §:ssä ja 29 §:ssä säädetyn vuoksi, kun haku tehdään hakijan nimellä.

Sovelletut lainkohdat

Henkilötietolain 2 §, 3 §, 6 §, 8 §, 9 §, 29 § ja 40 §

Henkilötietolaki Finlex-säädöstietopankissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990523>

Muutoksenhaku

Henkilötietolain (523/1999) 45 §:n mukaan tähän päätökseen voi hakea muutosta valittamalla noudattaen mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tiedoksianto

Päätös annetaan tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti postitse saantitodistusta vastaan.

Lisätietoja tästä päätöksestä antaa asian esittelijä

Ylitarkastaja Hanna Lankinen, puh. 029 56 66793.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00

Tietosuojavaltuutettu

Reijo Aarnio

Ylitarkastaja

Hanna Lankinen

- Liite 1** Tuloste url-osoitteesta [X](#)
Liite 2 Tuloste url-osoitteesta [X](#)
Liite 3 Valitusosoitus Helsingin hallinto-oikeuteen

Jakelu

Hakijan asiamies
Rekisterinpitäjä

Tiedoksi

Rekisterinpitäjä: viranomaisasioinnin sähköpostiosoite

Tietosuojavaltuutetun toimivallasta

Henkilötietolain (523/1999) 38 §:n 1 momentin mukaan tietosuojavaltuutettu antaa henkilötietojen käsittelyä koskevaa ohjausta ja neuvontaa sekä valvoo henkilötietojen käsittelyä tämän lain tavoitteiden toteuttamiseksi ja käyttää päätösvaltaa siten kuin tässä laissa säädetään.

Henkilötietolain 40 §:n 2 momentin mukaan tietosuojavaltuutetun on ratkaistava asia, jonka rekisteröity on saattanut 28 ja 29 §:n nojalla hänen käsiteltäväkseen. Tietosuojavaltuutettu voi antaa rekisterinpitäjälle määräyksen rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttamisesta tai tiedon korjaamisesta.

Postiosoite	Käyntiosoite	Vaihde	Sähköposti ja kotisivut
PL 800	Ratapihantie 9	029 56 66700	tietosuoja@om.fi
00521 Helsinki	6. kerros		http://www.tietosuoja.fi
Neuvonta	029 56 16670	ma-to 9:00-11:00 & 13:00-15:00	pe 9:00-12:00